

Κοινωνική και Πολιτική Ιστορία της Ελλάδας (18^{ος}-21^{ος} αιώνας) (ΥΠ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Κοινωνιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	431010	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνική και Πολιτική Ιστορία της Ελλάδας (18ος - 21ος αι.)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου – Γενικών Γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOC124/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Στο μάθημα αυτό δίνεται έμφαση στις ιστορικές τομές και συνέχειες, που από το τέλος του 18ου αιώνα μέχρι τη σύγχρονη εποχή στο τέλος του 20ου αιώνα, επέδρασαν καθοριστικά στην διαμόρφωση της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας. Πιο συγκεκριμένα, εξετάζονται η γέννηση του ελληνικού κράτους, η θεσμική συγκρότηση και η εδαφική ολοκλήρωσή του, το πολιτικό και κομματικό σύστημα, η οικονομική και κοινωνική δυναμική των πολιτικών εξελίξεων και η διαμόρφωση της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής. Η εξέταση της πολιτικής ιστορίας θα ακολουθήσει τις εξής ενότητες: τη συγκρότηση του ελληνικού κράτους, το κράτος και την κοινωνία του 19^{ου} αιώνα, το αίτημα του εκσυγχρονισμού, την εθνική επέκταση και την κρίση εθνικής ολοκλήρωσης, το Μεσοπόλεμο, το Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο και τον Εμφύλιο πόλεμο καθώς και το μεταπολεμικό ελληνικό κράτος. Ιδιαίτερο βάρος δίνεται στη διαπραγμάτευση της κοινωνικής διάστασης των πολιτικών συγκρούσεων (π.χ. επανάσταση, βενιζελική περίοδο, εμφύλιος) όπως και στους μετασχηματισμούς που σφραγίζουν την ελληνική πολιτική, κοινωνία και οικονομία της υπό εξέταση περιόδου.</p> <p>Το μάθημα αποσκοπεί:</p>

- Στην γνώση της ιστορικής εξέλιξης του ελληνικού κράτους πολιτικού συστήματος από τον 19^ο αιώνα μέχρι σήμερα.
- Στην ανάδειξη των σημαντικών πολιτικών και κοινωνικών εξελίξεων που διαμόρφωσαν το πολιτικό σύστημα.
- Στην κατανόηση των παραγόντων και των παραμέτρων των πολιτικών αντιπαραθέσεων και συγκρούσεων.
- Στην εμβάθυνση και κατανόηση των συνεχειών- ασυνεχειών, των σημαντικών αλλαγών και των προβλημάτων της ελληνικής ιστορίας.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και φοιτήτριες (ή ο φοιτητής/τρια) θα είναι σε θέση:

- Να αναφέρουν τα σημαντικότερα γεγονότα της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας.
- Να περιγράψουν τις πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις της συγκρότησης και διαμόρφωσης του ελληνικού κράτους.
- Να κατανοούν τους όρους και τις προϋποθέσεις των πολιτικών και κοινωνικών συγκρούσεων.
- Να διακρίνουν τις συνέχειες και τις τομές στη σύγχρονη ελληνική ιστορία.
- Να αξιοποιούν τις ιστορικές γνώσεις τους στη μελέτη των άλλων μαθημάτων και στη συγγραφή εργασιών τους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Αυτόνομη εργασία/ομαδική εργασία

Κριτική σκέψη και αυτοκριτική

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Σεβασμός της ετερότητας

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το εν λόγω μάθημα της Κοινωνικής και Πολιτικής Ιστορίας της Ελλάδας καλύπτει την περίοδο από τα τέλη του 18^{ου} αιώνα (προεπαναστατική περίοδο) έως και τις πρώτες δύο δεκαετίες του 21^{ου}. Κάθε ενότητα του μαθήματος θα αναφέρεται σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο, ακολουθώντας τη λογική της σύγχρονης ιστορικής επιστήμης περί συνύπαρξης και αλληλόδρασης ιστορικών τομών και συνεχειών. Στο μάθημα αυτό δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στις κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις καθώς και στις ιστορικές τομές και συνέχειες από το τέλος του 18ου αιώνα μέχρι τη σύγχρονη εποχή. Οι παραπάνω μεθοδολογικοί άξονες θα βοηθήσουν τους φοιτητές/τριες να κατανοήσουν σε βάθος τη νεότερη και σύγχρονη κοινωνική και πολιτική ελληνική ιστορία, ενώ θα τους δοθεί η ευκαιρία να προσεγγίσουν βασικά ιστορικά ζητήματα μέσα από πρωτογενείς πηγές (αρχεία, έντυπα, Τύπος κ.ά.) και δευτερογενή βιβλιογραφική παραγωγή.

Ενότητες του μαθήματος:

1. Από την Οθωμανική κυριαρχία στον Αγώνα της Ανεξαρτησίας

- 1.α.: Προεπαναστατικές δυνάμεις (εκκλησία, τοπικές και εμπορικές ελίτ κ.ά)
- 1.β.: Μεταρρυθμίσεις – συγκλήσεις – συνέχειες
2. Από τον Αγώνα της Ανεξαρτησίας στη συγκρότηση ελληνικού κράτους (1821 - 1832)
  - 2.α.: Ο πόλεμος της Ανεξαρτησίας (Διεθνές πλαίσιο, η Φιλική Εταιρεία, κ.ά.)
  - 2.β.: Τα πρώτα Συνταγματικά Κείμενα του Αγώνα, η ανακήρυξη της Ανεξαρτησίας, ο Ι. Καποδίστριας η πολιτική και οι αντιδράσεις κ.λπ.
  - 2.γ.: Προς το ηγεμονικό σύστημα
3. Η συγκρότηση του νεωτερικού κράτους (1832-1898)
  - 3.α.: Αντιβασιλεία και Απόλυτη Μοναρχία (1832-1843), Συνταγματική Μοναρχία (1844-1862), Βασιλευόμενη Δημοκρατία.
  - 3.β.: Φιλελεύθερος εκσυγχρονισμός και μεταρρυθμίσεις (1864-1909) – Αρχή της Δεδηλωμένης (1875)
4. Η Οικοδόμηση του νεότερου έθνους (1832-1898)
  - 4.α.: Εθνική Ταυτότητα - Κουλτούρα
  - 4.β. Εθνικό ζήτημα - Μεγάλη Ιδέα – Αλυτρωτισμός
5. Κοινωνία, Οικονομία, Μετανάστευση τον 19^ο και 20^ό αιώνα
6. Από τον κοινωνικό μετασχηματισμό στην κρίση της εθνικής ολοκλήρωσης (1898 - 1922)
  - 6.α.: Εθνική δυσφορία – Άνοδος του Βενιζέλου - Το κίνημα στο Γουδί (1909)
  - 6.β.: Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι (1912-1913)
  - 6.γ.: Ο Μεγάλος Πόλεμος/Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος και ο «Εθνικός Διχασμός»
7. Μεσοπόλεμος (1919 - 1940).
  - 7.α.: Πόλεμος και ειρήνη
  - 7.β.: Μικρασιατική Καταστροφή – Ενσωμάτωση προσφύγων
  - 7.γ.: Από τη «Β΄ Ελληνική Δημοκρατία» (1924-1935) στην παλινόρθωση της Μοναρχίας (1935-1940). Μετρώντας πραξικοπήματα - η δικτατορία του Ι. Μεταξά.
8. Β Παγκόσμιος Πόλεμος – Κατοχή – Εμφύλιος
  - 8.α.: ο Πόλεμος
  - 8.β.: η Κατοχή, η Αντίσταση, η Απελευθέρωση
  - 8.γ.: Ο ελληνικός εμφύλιος
9. Η ανασυγκρότηση και η συγκρότηση μιας «καχεκτικής Δημοκρατίας» (1949 - 1967)
  - 9.α.: Ανασυγκρότηση – Οικονομική ανάκαμψη - μια κοινωνία σε εξέλιξη (αστικοποίηση, μετανάστευση)
  - 9.β.: Αποκατάσταση της «πολιτικής τάξης» - κυριαρχία του αντικομμουνισμού
  - 9.γ.: Η κοινωνία στη δεκαετία του 1950 & 1960
  - 9.δ.: NATO και Κυπριακό
  - 9.ε.: Η πορεία προς το πραξικόπημα της 21^{ης} Απριλίου
10. Η δικτατορία των συνταγματαρχών – μεταπολίτευση και εξευρωπαϊσμός (1967-1990)
  - 10.α.: Η δικτατορία των Συνταγματαρχών
  - 10.β.: Η αποκατάσταση της Δημοκρατίας
  - 10.γ.: Τα χρόνια της αλλαγής: ο Ανδρέας Παπανδρέου και το ΠΑΣΟΚ στη δεκαετία του 1980
11. Από την ευημερία στην κρίση (1990-2015)
12. Θεσμοί εξέλιξης του Ελληνικού Κράτους. Το Παράδειγμα του Πανεπιστημίου Αθηνών
13. Ανασκόπηση

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως
εκπαίδευση κ.λπ.

Πρόσωπο με πρόσωπο, στην αίθουσα διδασκαλίας

<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας η-Τάξη – Παρουσιάσεις PPT Επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες email – τηλέφωνο</p>																							
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="557 387 1067 465">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1067 387 1406 465">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="557 465 1067 501">Διαλέξεις - Σεμινάριο</td> <td data-bbox="1067 465 1406 501">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="557 501 1067 537"></td> <td data-bbox="1067 501 1406 537"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="557 537 1067 573"></td> <td data-bbox="1067 537 1406 573"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="557 573 1067 609"></td> <td data-bbox="1067 573 1406 609"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="557 609 1067 687">Αυτοτελής Μελέτη και προετοιμασία για τελική εξέταση</td> <td data-bbox="1067 609 1406 687">111</td> </tr> <tr> <td data-bbox="557 687 1067 723"></td> <td data-bbox="1067 687 1406 723"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="557 723 1067 759"></td> <td data-bbox="1067 723 1406 759"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="557 759 1067 795"></td> <td data-bbox="1067 759 1406 795"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="557 795 1067 831"></td> <td data-bbox="1067 795 1406 831"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="557 831 1067 943">Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td data-bbox="1067 831 1406 943">150</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις - Σεμινάριο	39							Αυτοτελής Μελέτη και προετοιμασία για τελική εξέταση	111									Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις - Σεμινάριο	39																							
Αυτοτελής Μελέτη και προετοιμασία για τελική εξέταση	111																							
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	150																							
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση (100%) που περιλαμβάνει: Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής Ερωτήσεις ανάπτυξης/ κρίσης Ερωτήσεις σύντομης απάντησης</p> <p>II. Σε περίπτωση παρουσίασης προαιρετικής αυτόνομης ή/και ομαδικής εργασίας, η αξιολόγηση γίνεται ως εξής: Α) Γραπτή Τελική Εξέταση (80%) και Β) παρουσίαση εργασίας (20%)</p> <p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα. Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται τελικός βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5 (πέντε). Η απάντηση στα ερωτήματα θεωρείται πλήρης όταν είναι πραγματολογικά ακριβής, ικανοποιητικά αιτιολογημένη και σαφώς διατυπωμένη. Μετά την ανακοίνωση της βαθμολογίας, οι φοιτητές μπορούν ανά πάσα στιγμή να δουν το γραπτό τους, για να κατανοήσουν τον βαθμό που έλαβαν. Οι βαθμοί της τελικής εξέτασης αναρτώνται στο σχετικό σύστημα της Γραμματείας του Τμήματος.</p>																							

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Gallant Thomas W., <i>Νεότερη Ελλάδα. Από τον Πόλεμο της Ανεξαρτησίας μέχρι τις μέρες μας</i>, επιστ. Επιμ.: Δ. Λαμπροπούλου, Κ. Γαρδίκια, Αθήνα, Εκδόσεις ΠΕΔΙΟ, 2016. Κωστής Κώστας, <i>Τα κακομαθημένα παιδιά της ιστορίας</i> (νέα, συμπληρωμένη έκδοση), Αθήνα, Εκδόσεις ΠΑΤΑΚΗ, 2018</p>
--

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Clogg Richard, *Σύντομη Ιστορία της Νεώτερης Ελλάδας*, Αθήνα, Εκδόσεις Καρδαμίτσα, 1993.
- Close David, *Ελλάδα 1945-2004, Πολιτική, Κοινωνία, Οικονομία*, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Θύραθεν, 2006.
- Hering Gunnar, *Τα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα 1821-1936*, τ. Α-Β, Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 2004.
- Mazower Mark, *Η Ελληνική Επανάσταση*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2021.
- Petrooulos John, *Πολιτική και συγκρότηση κράτους στο Ελληνικό Βασίλειο (1833-1843)*, τόμ. Α- Β, Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 1985-6.
- Αθανασάτου Γιάννα- Ρήγος, Άλκης- Σεφεριάδης, Σεραφείμ (επιμ.), *Η δικτατορία 1967-1974*, Αθήνα, Καστανιώτης, 1999.
- Αλιβιζάτος, Νίκος, *Οι πολιτικοί θεσμοί σε κρίση, 1922-1974. Όψεις της ελληνικής εμπειρίας*, μτφρ. Βενετία Σταυροπούλου, Αθήνα, Θεμέλιο, 1995
- Βερέμης Θάνος – Κολιόπουλος Γιάννης, *Ελλάς. Η σύγχρονη συνέχεια. Από το 1821 μέχρι σήμερα*, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτης, 2006.
- Βόγλης Πολυμέρης, *Η αδύνατη επανάσταση. Η κοινωνική δυναμική του Εμφυλίου Πολέμου*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2014.
- Βόγλης Πολυμέρης, Παπαθανασίου Ιωάννα, Σακελλαρόπουλος Τάσος, Χαραλαμπίδης Μενέλαος, *Δεκέμβρης 1944. Το παρελθόν και οι χρήσεις του*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2017.
- Βούλγαρης, Γιάννης, *Η Ελλάδα της Μεταπολίτευσης, 1974-1990*, Αθήνα, Θεμέλιο, 2008.
- Γαρδίκια Κ., Κεχριώτης Β., Λούκος Χ., Λυριτζής Χ., Μαρωνίτη Ν., *Η συγκρότηση του Ελληνικού κράτους. Διεθνές πλαίσιο, εξουσία και πολιτική τον 19^ο αιώνα*, Αθήνα, Εκδόσεις Νεφέλη, 2008.
- Δερτιλής Γιώργος, *Ιστορία της Νεότερης και Σύγχρονης Ελλάδας, 1750-2015*, Αθήνα, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2018.
- Διαμαντούρος Νικηφόρος, *Οι απαρχές της συγκρότησης σύγχρονου κράτους στην Ελλάδα 1821-1828*, Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 2002.
- Ελληνική Πολιτική Ιστορία 1950 – 2004* (συλλ. έργο: Γ. Βούλγαρης, Ηλ. Νικολακόπουλος, Σ. Ριζάς, Τ. Σακελλαρόπουλος, Ι. Στεφανίδης), Αθήνα, Εκδόσεις Θεμέλιο, 2011.
- Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, τ. ΙΑ' - ΙΣΤ', Αθήνα, Εκδοτική Αθηνών, 1975-2000.
- Κιτρομηλίδης Πασχάλης Μ., *Νεοελληνικός Διαφωτισμός. Οι πολιτικές και κοινωνικές ιδέες*, Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 1996.
- Μαργαρίτης Γιώργος, *Ιστορία του ελληνικού εμφυλίου πολέμου (1946–1949)*, Αθήνα, 2000-2001
- Μαυρογορδάτος Γ., Χατζηιωσήφ Χ. (επιμ.), *Βενιζελισμός και αστικός εκσυγχρονισμός*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 1992.
- Μαυρογορδάτος, Γιώργος, *Μετά το 1922. Η παράταση του Διχασμού*, Αθήνα, Πατάκης, 2017.
- Μεϊνών Ζ., *Πολιτικές δυνάμεις στην Ελλάδα*, τ. 2. Αθήνα, Εκδόσεις Σαββάλας, 2002.
- Νικολακόπουλος Ηλίας, *Η καχεκτική δημοκρατία. Κόμματα και εκλογές, 1946-1967*, Αθήνα, Εκδόσεις Πατάκη, 2001.
- Παναγιωτόπουλος Βασίλης (διεύθ.-επιμ.), *Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1700-2000*, τ. 3- 10, Αθήνα, Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, 2003.
- Παπαγεωργίου Στέφανος, *Από το γένος στο έθνος. Η θεμελίωση του ελληνικού κράτους (1821-1862)*, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση, 2003.
- Πιζάνιας Πέτρος (επιμ. – εισαγ.), *Η Ελληνική Επανάσταση του 1821. Ένα ευρωπαϊκό γεγονός*, Αθήνα, Εκδόσεις Κέδρος, 2009.
- Ρήγος Άλκης- Σεφεριάδης Σεραφείμ-Χατζηβασιλείου Ευάνθης (επιμ.), *Η «σύντομη» δεκαετία του '60. Θεσμικό πλαίσιο, κομματικές στρατηγικές, κοινωνικές συγκρούσεις, πολιτισμικές διεργασίες*, Αθήνα, Καστανιώτης, 2008
- Σκοπετέα Έλλη, *Το «Πρότυπο Βασίλειο» και η Μεγάλη Ιδέα. Όψεις του εθνικού προβλήματος στην Ελλάδα (1830-1880)*, Αθήνα, Πολύτυπο, 1988.

Σωτηρέλης Γιώργος, *Σύνταγμα και εκλογές στην Ελλάδα, 1864-1909. Ιδεολογία και πράξη της καθολικής ψηφοφορίας*, Αθήνα, Θεμέλιο, 2003

Φραγκιάδης Αλέξης, *Ελληνική οικονομία, 19-20ός αιώνας. Από τον Αγώνα της Ανεξαρτησίας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση της Ευρώπης*, Αθήνα, Νεφέλη, 2007

Χατζηιωσήφ Χρήστος (επιμ.), *Ιστορία της Ελλάδας του 20ου αιώνα*, τ. Α1-Α2: 1900-1922. *Οι απαρχές*, τ. Β1-Β2: 1922-1940. *Ο Μεσοπόλεμος*, τ. Γ1-Γ2: *Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος 1940-1945, Κατοχή, Αντίσταση*, τ. Δ1-Δ2: *Ανασυγκρότηση, Εμφύλιος, Παλινόρθωση 1945-1952*, Αθήνα, Εκδόσεις Βιβλιόραμα, 2001-2009.